

Úvod	9
1. Teoretický a metodologický rámec studia etnicity ve školním prostředí	19
Jana Obrovská, Lucie Jarkovská	
1.1 Příklad použití participatorní etnografické metody ve výzkumu etnicky různorodé třídy	25
1.2 Metodologie etnografického výzkumného projektu	27
1.3 Metodologie výběrového šetření	30
1.4 Shrnutí	33
2. „Přistupujeme k nim stejně, ale...“ Jak učitelé nakládají s mizející etnickou homogenitou v českých školách	35
Lucie Jarkovská, Kateřina Lišková, Jana Obrovská	
2.1 Neviditelná etnicita aneb děti migrantů	37
2.2 Nepřekonatelná etnicita aneb romské děti	43
2.3 Etnicita ve školských politikách	49
2.4 Shrnutí	56
3. Zapadnout a nelišit se, nebo trvat na své jinakosti? Dynamika etnicky smíšených kolektivů školních tříd	59
Lucie Jarkovská, Kateřina Lišková, Jana Obrovská	
3.1 Etnicita jako fluidní kategorie: případ 5. A	61
3.2 Strategie soužití ze strany nečeských dětí	66
3.3 Mizející cizí jazyk, mizející jinakost: případ 9. B.	73
3.4 Rusové proti Rusům: případ 9. A	83
3.5 Recept pro migrantské děti v české školní třídě: zapadnout a nelišit se	92

4. Co říkají vyučující o dětech migrantů a dětech z etnických menšin: výsledky dotazníkového šetření.	97
Petr Fučík	
4.1 Vnímání rozdílů a připisování jejich příčin	100
4.2 Organizační aspekty výuky.	105
4.3 Vztah školy s rodiči	110
4.4 Integrace dětí do školní třídy	115
4.5 Kontext etnických postojů dotazovaných	119
4.6 Shrnutí.	121
5. Vše pro dobro dětí: vzdělání jako ústřední téma postmigračního života první a druhé generace Vietnamců v ČR	125
Adéla Souralová	
5.1 Vzdělání dětí jako důvod k migraci	127
5.2 Aspirace dětí druhé generace v kontextu migračních a rodičovských trajektorií první generace	131
5.3 „Musí být lepší než nejlepší“: exkluzivitou vzdělání k inkluzi.	135
5.4 Shrnutí: migrační zkušenost jako výzva a jako břemeno v předpokládané etnicky homogenní české společnosti.	140
6. Vzdělávání, začleňování rodin a mezigenerační vazby.	143
Adéla Souralová	
6.1 Rodičovství jako cesta k začlenění?	144
6.2 Chůvy jako pečovatelky a zprostředkovatelky	146
6.3 Děti jako tlumočníci, prostředníci a zprostředkovatelé	153
6.4 Shrnutí: nezamýšlené důsledky vzdělávání dětí	160
7. Sociální kontext vzdělávání dětí migrantů	163
Petr Mareš	
7.1 Migrace a migrant v dnešním světě	164
7.2 Děti migrantů na českých školách	166
7.3 Integrace migrantů a jejich dětí	168
7.4 Sociální reprodukce	172

7.5	Systém vzdělávání	174
7.6	Škola	175
7.7	Děti migrantů ve školní třídě	177
7.8	Vyučující a spolužáci	178
7.9	Rodiče dětí migrantů	180
7.10	Problémy dětí s identitou	180
7.11	Shrnutí	182
8.	Migrace do Československa od meziválečného období do současnosti	185
	Kateřina Lišková, Barbora Hubatková, Jana Obrovská	
8.1	Národnostní menšiny a migrace do Československa před rokem 1989	186
8.2	Etnická diverzita v České republice po roce 1989	197
8.3	Shrnutí	202
9.	Vzdělávání minorit a dětí cizinců v celostátních a krajských politikách v České republice	205
	František Černín, Michaela Stejskalová	
9.1	Základní rámec vzdělávání – inkluze	206
9.2	Sociální znevýhodnění	207
9.3	Vzdělávání dětí cizinců a dětí z národnostních menšin na národní úrovni	210
9.4	Hlavní způsoby integrace sociálně znevýhodněných dětí.	211
9.5	Krajské koncepční dokumenty ve vzdělávání cizinců a minorit	216
9.5.1	Speciální vzdělávací potřeby a sociální znevýhodnění	217
9.5.2	Opatření pro žáky se sociálním znevýhodněním	219
9.5.3	Opatření pro děti cizinců	221
9.6	Shrnutí	222
	Závěr	225
	Lucie Jarkovská, Kateřina Lišková, Jana Obrovská, Adéla Souralová	

Literatura	233
Jmenný rejstřík	247
Věcný rejstřík	251